UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones prestantissimi viri Ro||berti de Litio: ordinis Minoru[m] sacre theologie professo||ris: pontificis Aquinatis

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.cccccxiij. vi. no.Maij.

D[omi]nica. iiij. in. xl. i[n] mane: de sacro cultur dieru[m] festoru[m]. Sermo. xlvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70607

Visual Library

ditā: ⁊ de peccato illorum qui festa nō
custodiunt. Cap. ij.

SEcūdū mysteriū de festis de
clarandū ꝫ determinatio.
In quo determinate dubi-
tare cōtingit circa q̄dā non
immerito aperiēda: ⁊ marie
vt iudeis nos rephēdētibus rñdere va
leamus. Dubitat̄ ergo de tribus.

Primo de sabbati mutatione.
Scd̄o de festoꝝ additione.
Tertio de pctō ⁊ offensione.

¶ Primo dubitat̄ de sabbati mutatio-
ne. Nā vt ptꝫ ex dictis: deus mandauit
sabbatū custodiri. Exo. in sup. xx. dixit:
Memēto vt diem sabbati sctifices. Di
cūt ꝙ iudei. Cur eccl'ia sabbatū mutauit
in dn̄icā? Rñdet Alex. de al. in. iij. volu-
mine sum. ꝙ hoc factū est iuste ⁊ sctē ꝓ
pter tria.

Primo propter declarationem myste
riorum.
Scd̄o ꝓpter exclusionē erroꝝ.
Tertio propter multitudinem priui-
legiorum.

¶ Prima rō est ꝓpter declarationē my
sterioꝝ. Nā assignatio septime diei est
pure cerimonialis: ⁊ oēs cerimonie ve
teris legis vt diximꝰ in sermone de obe
dientia dei: vmbra erant ⁊ figura legis
gratie ⁊ euāgelij. Scd̄m aūt Augu. in
iiij. sup Gen. ad lr̄am dici ꝓbabiliter po
test obseruādū sabbatū iudeis fuisse p̄-
ceptū in vmbra futuri q̄ spūalē requieꝫ
significabat: cuius q̄etis ipse dn̄s iesus
xp̄s: q̄ nō nisi qn̄ voluit passus est: in se
pulture sue mysteriū cōsummauit. Cuꝫ
ergo p sepulturā xp̄i figura sit adimple
ta: nō est amplius necessariū diē sabba
ti custodire q̄nimmo solēnizare. i. ī sab-
bato festū facere more iudeoꝝ ꝓhibitū
est ⁊ pctm̄. Unde de ꝯse. di. iij. c. ꝑuenit.
Grego. ait: Peruenit ad me quosdā per
uer si spūs hoīes: praua īter vos aliqua
⁊ sctē fidei aduersa seminasse. Ita vt in
die sabbati aliq̄d operari ꝓhiberēt: q̄s
q̄d aliud nisi antixp̄i p̄dicatores dixeri-
mus: q̄d veniēs diē sabbatū atq̄ dn̄i-

cum ab oī faciet ope custodiri. Qr enim
mori se ⁊ resurgere simulat haberi vult
in veneratiōe dn̄icū diē. Et qr ppl'm iu
daizare cōpellit: vt exteriorē ritū legis
reuocet ⁊ sibi iudeoꝝ ꝑfidiā subdat: co
li vult sabbatū. ¶ Scd̄a rō quare nō ser
uat̄ sabbatū sed mutatū est in dn̄icā est
ꝓpter exclusionē erroꝝ. Nā gētiles dn̄i
ca die cōsueuerāt colere ⁊ adorare solē.
Ut itaq̄ ab hoc errore retraherent̄ san
cta mr̄ eccl'ia statuit diē dn̄icā sctifican
dū. ¶ Tertia rō quare sabbatū mutatū
est in dn̄icā: est ꝓpter multitudinē pri
uilegiorū. Ut em̄ dr̄. lxxv. di. in. c. qd̄ die
dn̄ico. Dies dn̄ica tātis diuinarū dispē
sationū mysterijs est ꝯsecrata: vt q̄cq̄d
a dn̄o insigne est cōstitutū i huius diei
dignitate sit gestū. In hac mūdus sum
psit exordiū. In hac p resurrectionem
mors interitū: ⁊ vita cepit principiū. Et
de ꝯse. di. iij. c. sabbato. dr̄: Diē dn̄icā ob
venerabilem resurrectionē dn̄i nr̄i iesu
xp̄i: nō solū in pascha celebramus: ve
riū p singulas quasq̄ hebdomadas ip
sius diei imaginē frequentamus. Colli
gunt̄ em̄ duodecim priuilegia diei dn̄i
ce. Primū est qr fuit prima oīm dierū.
Scd̄m qr erit vltimus dies p̄ntis vite
in scl'i huius fine. Tertiū est qr illā nul
la p̄cessit nox. Quartū qr sicut infra pa
tebit: nulla ei nox subsequet̄. Quintum
qr in ea creauit celū ⁊ terrā deꝰ. Sextū
qr in ea oēs angeli a deo creati sunt: et
boni in celo glificati fuere: ⁊ mali de ce
lo expulsi sunt. Septimū qr s̄m Origē
in die illa primo p̄cepta sunt data filijs
israel. Octauū qr in illa die incarnatus
est xp̄s. Nā vt testat̄ magister histori
ruꝫ. Et die qua dixit deus fiat lux: visi
tauit nos oriens ex alto: ⁊ xp̄s incarna
tus est. In huius mysteriū ⁊ figurā da
tuꝫ fuit māna in dn̄ica die. sicut ait Ori
genes sup exodū. Nonū qr in die dn̄ica
xp̄s destructis inferni claustris captiuā
ducens captiuitatē ac sctōrum aīas de
limbo eripiēs triumphaliter surrexit a
mortuis. Decimū qr in dn̄ica die erit re
surrectio mortuoꝝ: ⁊ reddet vnicuiq̄ iu

rta opa sua. Undecimũ qr in die dñica spũssctũs ĩ linguis igneis missus est in aplos. Duodecimus qr in dñica die erit initiũ ⁊ cõtinuatio sine fine laudũ dei ⁊ dñi nri iesu xpi. Scdo dubitat de festoꝝ additione: cur videlꝫ superaddita sunt vltra diẽ dñicum alia festa Et assi gnari põt tripler rõ.

Prima dr cõfutationis.
Scda gratificationis.
Tertia imitationis.

¶ Prima rõ dr cõfutationis. Supaddi ta sunt sctõꝝ festa vt confutaret error eoꝝ q̃ dixerũt añ diẽ iudicij aias sctõꝝ nõ cõscẽdere celũ. Ad ostẽdendũ ꝙ tales mentiunt statuit ecclia sctõs suffragia ⁊ patrocinia in eorũ solẽnitatibus implorari: pdicãs ⁊ cõtestãs illos in celo regnare cũ xpo. Ad hũc etiã errorem eliminãdũ ecclia cantat. Gaudẽt in celis aie sctõꝝ q̃ xpi vestigia sunt secuti. Quod etiaꝫ colligi potest ex dictis scripture atq; doctorũ sctõꝝ. Nã Lu. xxiij. xps dixit latroni. Hodie mecũ eris ĩ paradiso. ⁊ glo. sup illo verbo Lu. xj. Pueri mei mecum sunt in cubili. ait: Pueri sunt apli q̃ sunt in eterna requie. ⁊ Grego. in. iiij. dial. Justoꝝ aie mox vt huius carnis claustra exeũt in celestibus sedibus recipiũtur. ⁊ ex̃ de cele. mis. c. cum marthe. §. tertio loco. dr: De sanctis oĩbus sentiendũ est ꝙ nõ indigeãt orõnibus nostris ꝓ eo ꝙ cũ sint pfecte beati oĩa eis succedũt ad votũ. ⁊ ex̃ de baptis. ⁊ eius effec. c. debitũ. scribit sic. Judeus seipsuꝫ baptizans si cõtinuo decessisset ad patriã ꝓtinus euolasset. ⁊ de peni. di. vij. c. qui egerit. dr: Quicũq; bñ post penitentiam vixerit sicut ante penitentiam viuere debuit post recõciliationẽ quandocũq; defunctus fuerit ad deum vadit: ad requiẽ vadit ⁊ regno dei non priuabitur. ¶ Scdo superaddita sunt alia festa propter gratificationem. Naꝫ ex debito gratitudinis cõmemorare debemus bñficia nobis collata sicut sunt beneficia natiuitatis: passionis: ascensionis: ⁊ cõsimilium festiuitatum. In solennitatibus etiam beate Marie virginis feriandũ est ꝓpter summas pfectiones quas in se habuit propter innumeras gras quas ipsa impetrante suscipimus. Ceteras vo solennitates sctõrum quas statuit ecclesia catholica celebrari obseruare insup obligamur: qr ⁊ ipsi impetrant nobis misericordiã dei. Unde Dauid in ps. cxx. ait: Leuaui oculos meos in mõtes: vñ veniet auxiliũ mihi. In mõtes. i. in sctõs. ¶ Tertia rõ quare vltra diẽ dñicum supaddita sunt festa sctõꝝ est ꝓpter imitationẽ. Ut in eorũ solennitatibus illoꝝ gesta recolẽtes: conemur eos quantũ possumus imitari. Jõ Aug. in sermõe de martyribus ait: Quotiẽscũq; fratres charissimi ⁊c. sanctoꝝ martyrum solẽnia celebramus ita ipsis intercedẽtibus spectemus a dño cõsequi tpalia bñficia: vt ipsos martyres imitando accipere mereant eterna. Ab eis eñi in veritate sctõꝝ martyrum festiua gaudia celebrant: q̃ ipsoꝝ martyrum exempla sequunt. Solẽnitates enim martyrum exhortationes martyrioꝝ sunt vt imitari nõ pigeat qđ celebrare delectat. Sed nos volumus gaudere cum sctis ⁊ tribulatiões mũdi nolumus sustinere cũ illis. Qui eñi sctõs martyres vel inquãtũ potuerit noluerit imitari ad eoꝝ btitudinẽ nõ poterit pvenire. ¶ Tertio dubitat de pctõ ⁊ offensione: vtrũ peccẽt mortaliter nõ seruãtes festa? Et respõdeo ꝙ sic: qr faciũt cõtra pceptuꝫ dei. Hinc est ꝙ in veteri lege: vt habet Nume. xv. Cum inuẽtus esset hõ colligẽs ligna in die sabbati: p Moysen ⁊ Aaron reclusus est in carcerem. Dixitq; dñs ad Moysen. Morte moriat hõ iste: obruat eũ lapidibus oĩs turba extra castra. Cũq; eduxissent euꝫ foras obruerunt lapidibus: ⁊ mortuus est sicut preceperat dominus. Potest tamẽ aliquis si laborat aut aliquid aliud faciat diebus festis excusari a pctõ ꝓpter tria. Primo propter necessitatẽ: vt pꝫ ex̃ de ferijs. c. cõquestus. ⁊ in glo. ibi sup vbo necessitas vrgeat dr: puta si res

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

esset peritura. Et sunt plura exẽpla. ff. de ferijs. l. j. ij. ꝛ. iij. Et vbi res celeritatẽ desiderat. ff. de dãno infec. l. j. ¶ Secundo excusantur laborantes in festis ꝓpter pietatẽ: puta ẜm glo. in preall'. c. cõquestus. cã debiliũ personaruꝫ: q: in operibus mĩe: dierũ distinctio non est habẽda: vt patet. lxxvj. dist. vtinã. ꝛ de cõse. di. v. c. nũꝙ. ¶ Tertio excusantur laborãtes dieb⁹ festis propter modicitatẽ: qñ scilicꝫ opus modicũ esset ꝛ paruũ: q: ẜm theologos. Quod modicum est ratio apprehẽdit quasi nihil. Sed quis explicet quãtus in xp̃ianis circa festoꝝ sanctificationẽ inueniatur abusus: Nã cupiditate ꝛ auaricia ducti diebus festis mercata frequẽtant ꝛ nũdinas. quod ꝓhibetur in. c. j. ex̃ de ferijs. Nonnulli etiã absqꝫ necessitate vẽdunt ꝛ emunt missas et alia officia negligẽtes conducũt merces in curribus eq̃s ꝛ mulis: ꝛ faciunt alia opera seruilia non sine pctõ. Nec illud peccatum leue putandũ est: quo ingratus et miser homo dedignatur reddere deo partem temporis sibi concessi.

¶ Qualiter festa seruanda sunt cuꝫ deuotione cordis oris ꝛ operis: qḋ tamẽ a xp̃ianis multis non fit immo videtur contrarium. Capitulum. iij.

TErtiũ mysteriũ de festis dr̃ obseruationis. Obseruanda sunt festa a fidelibus cũ omni deuotione: et sanctificanda tripliciter.

Primo corde.
Secundo ore.
Tertio opere.

¶ Primo sunt sctĩficanda festa corde: vt vnusquisqꝫ memor sit dei et beneficiorũ eius. Nã in precepto solo de sanctificatione sabbati positũ est hoc vocabulũ memẽto: ad denotandũ ꝙ tali die ad spũalium contẽplationẽ anim⁹ sit reuocãdus. Hinc Isidorus ait: Purgãdus est primo animus atqꝫ ad tpalium rerũ cogitationib⁹ segregandus: vt pura acies cordis ad deũ vere ꝛ simpliciter dirigat. Optima aũt est regula a nobis tradita in tractatu deum tibus ꝛ in ẜmone de prudẽtia: in qu ponũtur septẽ de quib⁹ vnusq̃sqꝫ mo mor esse debet. Insup ẜm quosdã cu preceptũ de sanctificatione festi sit a firmatiuũ ꝛ obliget semper: sed nõ a semp: tenetur hõ ex debito die dñic vl' semel in hebdomada deo vacare qꝫ deũ recognoscere in aliqua hora non in qualibet: aliter peccat mortal ter. Proinde qui est in mortali culpa nõ conterit: vel dat operã vt conter ĩ die dñico: de nouo mortaliter pecc q: transgreditur diuinũ preceptũ q pcipitur diebus dñicis esse vacand deo: ꝛ maxime cõteri oportet cõgru horis: vtputa dũ dr̃ missa vl' dicunt vespere. Tenentur aũt ad proposit cõfitendi ꝛ satisfaciẽdi loco ꝛ tempo opportuno. Quod q̃ non seruat ne incurrit culpaꝫ transgressionis pcep de sanctificatione sabbati atqꝫ obse uatione in ꝓpria culpa. ¶ Scdo fe sunt sctĩficanda ore: vt in ipsis co ꝛ laudemus deũ sibiqꝫ de susceptis b neficijs gratias referam⁹. Unde de c se. dis. iiij. c. ieiunia. dicitur: Die dñi nihil aliud agendũ est: nisi deo vac dũ. Nulla operatio in illa die sctã ag tur nisi tm̃ hymnis ꝛ psalmis: ꝛ can cis spũalibus dies transigat. ¶ Te tio sctĩficanda sunt festa opere: visit do eccl'ias: audiendo diuina. De a tiõe ṽo missarum dicã diffusius in s mone de missa. Sed vhe mundo a s dalis: q: xp̃iani diebus festiuis mag inhonorant deũ et sanctos ꝙ dieb alijs. O quot põpis: quot vanitatib quot fatuositatib⁹ in diebus festiu ornatur corpus: ꝛ confundit spiritu Tunc quidẽ felicior est qui exquisit excessu bellũ ordinat cõtra deũ. Tun mulieres emula consertatione insan studio ac conatu altera alteram in v nitatib⁹ superare contendit. Tunc g stant stellas ac laminas aureas vel a gẽteas vario fulgore splẽdẽteqꝫ ne

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

perlatū torques cingētes collū: ⁊ filia. Tunc in ecclesijs dei mala plurima ꝑpetrant. Tunc insistūt hoīes ꝓhibitis ludis. Tūc mulieres choreis vocant et dissolutionibꝰ. Propterea d̄r de conse. di. iij. c. irreligiosa. Irreligiosa ↄsuetudo est quā vulgus p̄ sctōꝝ solēnitates agere ↄsueuit. Populi q̄ deberent officia diuina attēdere: saltatiōibꝰ turpibus inuigilāt: cātica nō solū mala canētes: sed etiā religiosoꝝ officijs ꝑstrepunt. Sūt ⁊ alia plurima q̄ cōmitti solent tp̄ibus deo ⁊ sanctis dicatis: Nos v̄o conemur ab illis oībꝰ abstinere: solennitatesq; sacras reuerēter ac debite celebrare: sicq; impetrabimꝰ in hoc seculo dei grām: ⁊ in futuro sempiternā gloriā: ad quā nos ille perducat q̄ viuit ⁊ regnat in secula seculoꝝ. Amen.

¶ Dominica Letare. de pietate quā viui exhibere debent mortuis ac defunctis. Sermo. xlvij.

Accepit ergo iesus panes et cū grās egisset distribuit discūbentibꝰ. Scribunt hec verba Joh. vj. ⁊ ī euangelio hodierno. Qui de celo descēdit ī vterū v̄ginis sola charitate motꝰ: ipse verbo pariter ⁊ exēplo docuit nos sup oīa erga nr̄os ꝓximos beniuolentiā: pietatēq; seruare. Ecce ī ꝓ̄ptu est sacra lectio euāgelica in qua narratur ꝙ benigne: ꝙ clemēter famelicā turbam xp̄s pauit in deserto. Nos v̄o si regni eiꝰ ac beatitudinis voluerimꝰ participes esse debemꝰ quātū possumus ꝓximoꝝ nostroꝝ indigentiā: miseriāq; releuare. Qm̄ aūt circa defunctos multi sunt inhumani atq; crudeles: cū in superiorībꝰ diximus de mīa viuis exhibēda: iccirco in p̄senti sermone de pietate q̄ mortuis atq; defunctis debetur erimus locuturi. Distinguemꝰ v̄o hāc in tres partes principales.

Prima d̄r sepulture exhibitio.

Scd̄a testamētoꝝ executio.

Tertia suffragioꝝ cōicatio.

¶ Qr defunctoꝝ corpora sunt sepelienda: ⁊ qualr̄ eccl̄iastica sepultura ꝓdesse potest vel obesse. Capl̄m. j.

Prima pars pietatꝭ q̄ debet defunctis d̄r sepulture exhibitio: ⁊ p̄ huiꝰ declaratione tria dubia sunt disputāda.

Primū vtrū defunctorū corpora sint sepelienda.

Secundū vtrum prosit morientibꝰ ecclesiastica sepultura.

Tertium vtrū obsit in peccato mortali decedentibus.

¶ Circa primū dubiū posset aliquis arguere ꝙ corpora defunctoꝝ nō sunt sepelienda. Nā dicit Vergil. Facilis iactura sepulcri. Et Sen̄. de remedijs fortuitorū. Si nihil sentio non ꝑtinet ad me iactura corporis in sepulcro. Et idē in lib. de trāquillitate animi minabat Theodoro ph̄o mortē īsepultā. Cui respondet. Sanguis in tua ꝑtāte est: sed te ineptum dico si putas mea interesse supra terrā an infra putrefieri. Inquit etiā Tullius in q̄stionibꝰ tusculanis: ꝙ Socrates ⁊ Anaxagoras crediderunt sepulturas superuacuas: nihilq; mali atq; inhonesti esse iacere cadauer squalidū abiectū ⁊ inhumatū: quē ritū seruabāt Caspij oēs: Diogenes insup. Cinicus iussit se inhumatū ꝓijci volucribus canibꝰ: ⁊ feris dicēs: Quid ferarū mihi nil sentienti oberit laniatus. Refert adhuc Eusebiꝰ li. j. de euāgelica p̄paratiōe: ꝙ hircani rapacisq; nis auibꝰ ꝓijcere defunctoꝝ corpora ↄsueuerūt. ¶ Sed ↄ tales dānatos mores: inhumanasq; sentētias est oīs scriptura tā sctōꝝ ꝙ moraliū ph̄oꝝ. Vn̄ Gen̄. xxiij. laudat de pietate Abraā qui sepeliuit Sarrā mortuā in hebron in terra chanaan: ⁊ sepeliuit eā in spelūca agri. Et Gen̄. xxv. et. xiij. q. ij. c. hebron dicit: ꝙ Isaac ⁊ Ismael sepelierūt Abraā ī spelūca duplici. Et Gen̄. xlix. Jacob in extremo vite b̄ndictiōe data filijs suis p̄cepit eis dicēs: Ego ↄgregor ad pp̄lm